

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Ankara'nın su ihtiyacını karşılamak için gerekli yatırımları zamanında yapmaması ve yanlış uygulamaları nedeniyle kaliteli ve içilebilir şebeke suyunun yokluğu Ankara'nın en önemli sorunlarından biri haline gelmiştir.

Devlet Su İşleri (DSİ) tarafından 1968 yılında Ankara'nın Su Master Planı hazırlanmış, Ankara'nın 1970-2020 yılları arasında yani 50 yıllık geleceği planlanmıştır. Ankara'nın nüfus artışı ve su gereksinimi dikkate alınarak hangi barajların hangi yıllarda devreye girmesi gerektiğine karar verilmiştir. Ankara için belirlenen üç seçenek arasında yer alan Gerede Işıklı Barajı'nın yapımı gündeme alınmış, proje 1984 yılında yeniden revize edilmiştir. Proje için düşük faizle kredi bulunmuş, yıllık yüzde 1,5 faizli 250 milyon Dolarlık Japon kredisi yatırımın DSİ tarafından mı yoksa Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından mı yapılacağı tartışması nedeniyle rafa kaldırılmıştır.

2007 yılında patlak veren kuraklık ve su sıkıntısı Ankara'yı hazırlıksız yakalamıştır. DSİ tarafından 2005 yılında hazırlanan Kızılırmak suyu: "...baraj göllerinin bakteriyolojik açıdan kıta içi II. sınıf su kalitesinde olduğu ve içme suyu olarak kullanılamayacağı belirlenmiştir." ibaresine rağmen Ankara'ya getirilmiştir.

Ne yazık ki ASKİ ve Ankara Büyükşehir Belediyesi, DSİ'nin planlarını uygulayıp Gerede Sistemi'ni hayata geçirmek yerine maliyeti daha yüksek olan, üstelik daha düşük kalitedeki Kızılırmak suyunu getirmeyi tercih etmiştir. Gerede Suyu Projesi'nin maliyetinin yaklaşık 240 milyon Dolar olabileceği belirtilmektedir. Oysa uzmanlar Kızılırmak Suyu Projesi'ne bugüne kadar en az 700 milyon Dolar harcadığını söylemektedir. Bu tercih Gerede Sistemi'nden getirilecek suyun depolanması için yapılan Çamlıdere Baraj Gölü ve iletim hattı ile ilgili yatırımı da boşa çıkartmıştır. Böylece kaynak israfına neden olunmuştur. Sonuçta Ankaralı daha kalitesiz suyu daha pahalıya kullanmaya mahkum edilmiştir.

5 Temmuz 2012 tarihinde Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi tarafından Ankara'nın şebeke suyu insan sağlığını olumsuz yönde etkilediği yönünde bir rapor yayımlanmıştır.

Söz konusu raporda yer alan hususlar şunlardır;

"Sağlık Bakanlığı Laboratuvarı Ankara'nın şebeke suyunda kirlilik saptadı. Kimya Mühendisleri Odası (KMO) şebeke sularının kalitesini ve insan sağlığına olası olumsuz etkilerini incelemek üzere sürekli çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar sırasında son günlerde Ankara'nın sularındaki alüminyum miktarının yükseldiğini öğrenmiş bulunmaktayız. Ankara'nın şebeke sularını düzenli olarak takip eden Sağlık Bakanlığına bağlı Ankara İl Halk Sağlığı Laboratuvarı yaklaşık bir aydır süren bu kirliliği saptamış bulunmaktadır. En fazla 200 µg/L (mikrogram bölü litre) olmasına izin verilen alüminyum miktarı 22.06.2012 tarihli raporlara göre aşağıdaki gibidir.

Çankaya'daki bir noktada 838.31 µg/L, Yenimahalle'deki bir noktada, 518.58 µg/L, Mamak'taki bir noktada 884.81 µg/L, Etimesgut'taki bir noktada 611.87 µg/L, Bundan bir hafta sonra aynı noktalardan odamızca alınan numunelere yaptırdığımız analizlere ait 03.07.2012 tarihli resmi raporlardaki değerler de şöyledir: Çankaya'daki noktada 276.62 µg/L, Yenimahalle'deki noktada 244.10 µg/L, Mamak'taki noktada 277.74 µg/L Etimesgut'taki noktada 246.25 µg/L

İçme-Kullanma sularının kalitesi, 17.02.2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre denetlenmektedir. Bu yönetmelikte alüminyum için belirlenen sınır değer 200 µg/L'dir. Yönetmeliğin 11. maddesine göre: "Parametre değerlerinin ya da şartlarının ihlali halinde, bu ihlalin insan sağlığı için herhangi bir risk oluşturup oluşturmayacağı değerlendirilir. İnsan sağlığını korumak amacıyla gerekli olması halinde su kalitesini iyileştirmek için gerekli düzeltici önlemler alınır. Düzeltici önlemlerin alınmasını gerektiren ihlalin ciddi boyutlarda olması durumunda tüketiciler bilgilendirilir." Sınır değerini aştığı resmi raporlarla saptanmıştır. Bu aşımalar yaklaşık bir aydır sürmektedir. Sınır değerini dört katını aşan miktarlardaki alüminyumun insan sağlığı için tehlikeli sonuçları olabilir. Yüksek miktardaki alüminyumun özellikle sinir sistemi hastalıklarına yol açabildiği bilinmektedir. Ayrıca çocuklarda hafıza kaybı, öğrenme güçlüğü gibi ciddi sonuçları olabilmektedir. Kronik böbrek rahatsızlığı olanların durumlarını kötüleştirdiği bildirilmektedir.

Ayrıca vücutta alüminyum birikmesinin çeşitli kemik hastalıklarına, eklem ağrılarına, kanda eritrosit yapımında bozulmaya ve bağışıklık sisteminde hasara yol açtığı saptanmıştır. Bu nedenle Sağlık Bakanlığını ve Ankara Büyükşehir Belediyesini sudaki alüminyum kirliliği hakkında açıklama yapmaya davet ediyoruz. Ankaralıları temiz ve içilebilir suyu sağlamak Ankara Büyükşehir Belediyesinin görevidir. Yetkililer tatmin edici bir açıklama yapana kadar ve sudaki alüminyum değerlerinin normale döndüğünü ilan edene kadar Ankaralıları musluk suyu içmemelerini öneriyoruz."

Bu bağlamda;

- 1- Ankara'nın içme ve kullanma suyu hangi barajlarımızdan sağlanmaktadır? Bu barajlardan verilen suyun oranı nedir?
- 2- Ankara'nın içme suyu kaç noktadan, hangi periyodla, hangi kurumlarca analiz edilmektedir? Sonuçları nedir? Bu sonuçlar nerede ve hangi sıklıkla yayımlanmaktadır?

- 3- Ankara'nın şebeke suyunda ortaya çıkan kirlenmenin nedenleri nedir? Bu kirlilik insan sağlığını nasıl etkilemektedir? Yarattığı rahatsızlıklar ve kalıcı hastalıklar nelerdir?
- 4- İçme-Kullanma sularının kalitesi, 17.02.2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre denetlenmektedir. Bu yönetmelikte alüminyum için belirlenen sınır değer 200 µg/L'dir. Yönetmeliğin 11. maddesine göre: "Parametre değerlerinin ya da şartlarının ihlali halinde, bu ihlalin insan sağlığı için herhangi bir risk oluşturup oluşturmayacağı değerlendirilir. İnsan sağlığını korumak amacıyla gerekli olması halinde su kalitesini iyileştirmek için gerekli düzeltici önlemler alınır. Düzeltici önlemlerin alınmasını gerektiren ihlalin ciddi boyutlarda olması durumunda tüketiciler bilgilendirilir." denilmektedir. Açık hükme rağmen Ankara'nın şebeke suyunun parametreleri normal standartların üzerinde olduğu halde tüketiciler neden bilgilendirilmemiştir? Bu insan sağlığını yok saymak değil midir? Sorumlular hakkında açılan bir soruşturma var mıdır?
- 5- Ankara'nın şebeke suyundaki kirliliğin çocuklarda hafıza kaybı, öğrenme güçlüğü gibi ciddi sonuçların yanında kronik böbrek rahatsızlığı olanların durumlarını kötüleştirdiği bilinmektedir. 2005-2012 yıllarında yıllar itibariyle Ankara özel ya da hastanelerin diyaliz ünitelerine devam eden hasta sayısı nedir? Aynı dönemde yıllar itibariyle kaç kişi sağlık kuruluşlarına böbrek rahatsızlığı nedeniyle başvurmuştur?
- 6- Devlet Su İşleri Gerede Işıklı Barajı'nın yıllık yüzde 1,5 faizli 250 milyon Dolarlık kredi ile daha kaliteli su getirmek mümkünken Kızılırmak Suyu Projesi'ne bugüne kadar en az 700 milyon dolar harcanması kamu zararı değil midir? Ankaralıların kaynağını çarçur eden yöneticiler hakkında bu güne kadar neden bir işlem yapılmamıştır?
- 7- DSI tarafından 2005 yılında hazırlanan Kızılırmak suyu: "...baraj göllerinin bakteriyolojik açıdan kıta içi II. sınıf su kalitesinde olduğu ve içme suyu olarak kullanılamayacağı belirlenmiştir." İbaresine olmasına rağmen Kızılırmak suyunun Ankara'ya getirilmesine neden izin verilmiştir?
- 8- Ankaralılar kullandıkları suyun kirliliğinden Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nin çalışma ve duyarlılığı ile haberdar olmuştur. Son durum Ankara'nın içme suyunun kirliliği açıklanması konusunda kamu kurumlarının yetersiz olduğunu ortaya koymuştur. Ankara şebeke suyunun kirliliği konusundaki araştırma ve açıklamaların bağımsız bir kuruma verilmesi düşünülmekte midir?
- 9- Ankaralılar bir zamanlar olduğu gibi ne zaman gönül rahatlığıyla şebeke suyunu kullanmaya başlayacaklardır? Bu konuda yapılan bir çalışma var mıdır? Varsa çalışma hangi aşamada?